

Aan de leden van de Vaste commissie voor Volksgezondheid,
Welzijn en Sport van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Datum
27 november 2015
Contactpersoon
Sjoerd Beumer
Ons kenmerk
Com/sdbr/cecs/174361/2015
Onderwerp
Algemeen overleg GGZ 3 december 2015

Bijlage(n)
-
Doorkiesnummer
06-52577489
Uw kenmerk

Geachte leden van de Vaste commissie voor VWS,

Op 3 december spreekt uw commissie met minister Schippers over de ggz. Graag willen we u in aanloop naar dit overleg informeren over een aantal goede ontwikkelingen en een aantal knelpunten in de ggz.

Er is veel in beweging in de ggz. De decentralisaties zijn doorgevoerd, de transformaties komen op gang. Dit gaat gepaard met veel frictie en schrikbarende administratieve lasten. Desondanks zetten onze leden wel in op vernieuwingen in de sector die gericht zijn op het verbeteren van de zorg en het beperken van de kosten. De resultaten daarvan zijn ook zichtbaar.

Op 26 november heeft de GGZ- sector de '[Agenda voor transparantie en gepast gebruik](#)' aan de minister aangeboden. Het doel van deze agenda is patiënten en professionals de ruimte bieden de beste keuzes te kunnen maken voor de beste zorg op het juiste moment en daarmee de zorg beter en doelmatiger te maken. Deze agenda richt zich met name op tweedelijns ggz, maar het resultaat kan niet los gezien worden van de andere domeinen die van belang zijn in het leven van mensen. We hebben de minister gevraagd om de uitvoering van deze agenda te faciliteren.

“We hebben de ggz in Nederland ongelooflijk hard nodig!”, zei de directeur-generaal van het ministerie van VWS onlangs op de Algemene Ledenvergadering van GGZ Nederland. De meerwaarde van de ggz voor een gezonde, veilige en inclusieve samenleving is evident. Tegelijkertijd wordt steeds duidelijker dat goede geestelijke gezondheidszorg verbinding en samenhang tussen verschillende stelsels vraagt. Ook in eerdere contacten met uw commissie hebben we het belang van samenhang benadrukt. Een goed voorbeeld waar dit nu gebeurt, is het Aanjaagteam Verwarde Personen. Voor het eerst werken de ministeries van VWS en Veiligheid & Justitie, de Vereniging Nederlandse Gemeenten, patiëntenorganisaties en zorgaanbieders met elkaar aan praktische oplossingen.

De harde grens tussen cure en care zoals we die in beleid en in stelsels hebben georganiseerd is in werkelijkheid niet zo hard en zeker niet effectief. Voor mensen met een psychische kwetsbaarheid is het belangrijk dat er niet alleen oog is voor de juiste behandeling, maar ook voor zijn of haar woon- en werksituatie en inkomen. We zien juist op dit snijvlak van cure en care een aantal negatieve gevolgen van financiële- en beleidskeuzes. Om de goede ontwikkelingen in de sector door te kunnen zetten is het belangrijk die knelpunten op te lossen.

Voor het AO geven we u graag vijf concrete punten mee die volgens ons nodig zijn om de zorg voor mensen met een psychische kwetsbaarheid verder te verbeteren:

- Zie toe dat er voldoende ggz-deskundigheid in wijkteams, bij de politie en op scholen aanwezig is.
- Verplicht regionale prestatieafspraken over langdurige ggz tussen gemeenten en zorgverzekeraars, waarbij het gaat om het faciliteren van integrale zorg en samenhang met het sociale domein.
- Creëer voldoende woonruimte voor uitstromende ggz-cliënten, dagbesteding en re-integratie naar betaald werk.
- Zet, in navolging van ‘Het Roer Moet Om’ in de huisartsenzorg een streep onder de voortdurende discussie over lijstjes en over systeemcontroles op details.
- Faciliteer de uitvoering van de ggz ‘*Agenda voor transparantie en gepast gebruik*’.

We lichten deze punten toe.

Goede toegang

We zien dat psychische problemen steeds beter bespreekbaar worden. Het aantal praktijkondersteuners ggz bij de huisartsen neemt een grote vlucht en voorziet in een behoefte om laagdrempelig eerstelijns psychische zorg te verlenen. Nu is het zaak vroeger signalering van psychische problematiek op meer plaatsen mogelijk te maken voor mensen die hiervoor niet snel naar de huisarts gaan. Daarvoor is ggz-deskundigheid in wijkteams, bij de politie en op scholen een absolute vereiste. Dit zijn plaatsen waar mensen in beeld komen die misschien niet uit zichzelf naar hulp zoeken. Dit geldt uiteraard ook voor ggz-crisisdiensten. Door vroeger signalering kan tijdig, gepaste zorg verleend worden, waardoor iemand sneller geholpen is bij het aanpakken van zijn probleem. Dit voorkomt een duurdere, specialistische behandeling. Daar waar systemen niet toereikend zijn, is een pragmatische aanpak van problemen nodig, waarbij een onorthodoxe blik kan helpen.

Een praktijk die het Aanjaagteam Verwarde Personen momenteel toepast.

Ggz-organisaties willen dit graag doen in het belang van goede zorg en zijn daarom blij met de door het ministerie van VWS toegezegde improvisatieruimte. We zijn benieuwd naar de concretisering ervan, omdat dit kan voorkomen dat mensen die zorg nodig hebben tussen systemen dreigen te belanden.

Goede uitstroom

Minstens zo belangrijk als goede toegang tot geestelijke gezondheidszorg, is het hebben van voldoende mogelijkheden voor goede uitstroom en afbouw van een klinische behandeling. Uitstroom gaat om meer dan alleen ambulantisering. Bij een behandeling is er ook oog voor factoren die belangrijk zijn voor herstel en om terugval zoveel mogelijk te beperken. Daarbij gaat het om het betrekken van familie en naasten, maar ook om belangrijke randvoorwaarden als woonruimte (al dan niet begeleid of beschermd) en dagbesteding.

De afbouw van klinische bedden in de ggz verloopt voorspoedig. Het succes van de opbouw van ambulante zorg wisselt per regio. Ggz-aanbieders doen hun best om afspraken te maken met verzekeraars over de opbouw van ambulante teams, zodat mensen de juiste zorg en ondersteuning kunnen krijgen na het verlaten van een kliniek. We horen dat dit vaak stroef loopt en ondersteunen de oproep van het Landelijk Platform GGz om tot regionale prestatieafspraken voor langdurige ggz te komen. Dan gaat het bijvoorbeeld om opbouw van integrale, ambulante zorg, aansluiting op sociale wijkteams en 24/7 beschikbaarheid van acute ggz. Ook voldoende beschikbare woonruimte voor ggz-cliënten blijft een zorgpunt. We zijn hierover in gesprek met het ministerie van Wonen, van VWS, AEDES en de VNG, samen met de Federatie Opvang en de RIBW Alliantie. Dit is mede vanwege de uitvoering van de motie Voortman (34300-XVIII-29). Het is goed dat al deze partijen het gebrek aan geschikte, goedkope woonmogelijkheden voor mensen met een psychische kwetsbaarheid erkennen en zoeken naar praktische oplossingen.

Regeldruk

De *Agenda voor transparantie en gepast gebruik* moet leiden tot meer transparantie en minder administratieve lasten. Patiënten en verzekeraars moeten op kwaliteitscriteria keuzes maken. We zijn blij dat de minister daar aan toevoegt dat financiers daarmee hun eigen -onderling vaak net verschillende- uitvraag achterwege kunnen laten, waardoor de administratieve lasten afnemen. We vragen de minister daar regie op te nemen. Bijvoorbeeld in de afronding van het zelfonderzoek bij de jaarrekeningen merken we dat verzekeraars alsnog eigen interpretaties aan regels en afspraken geven. Dat leidt niet alleen tot veel werk maar ook tot vertraging bij het opstellen van de jaarrekening en daarmee tot continuïteitsrisico's. Bevestiging van de afspraken en regie om met verzekeraars te komen tot afronding voor de laatste, resterende problemen is dringend gewenst.

Tot slot

We hopen dat u tijdens het AO GGZ stilstaat bij de enorme omslag die onze sector maakt ten behoeve van goede, toegankelijke en betaalbare geestelijke gezondheidszorg, maar ook oog hebt voor genoemde knelpunten.

De positieve effecten van de decentralisaties en transities komen in veel gevallen ten goede aan onze cliënten, maar de oneffenheden staan soms toegang en succes in de weg. We stellen het op prijs als u daarover ook in gesprek gaat op 3 december.

Voor een verdere toelichting op deze brief kunt u contact opnemen met Sjoerd Beumer, hoofd communicatie en public affairs, T 06-52577489, E sbeumer@ggz nederland.nl.

Met vriendelijke groet,

mevrouw drs. J.D.C. Geel,
voorzitter